

De gebruikswaarde van diploïd en tetraploïd engels raaigras

H. Everts (onderzoeker sectie teelt PR)

Op ROC De Vlierd werd in de nazomer van 1986 een proefveld aangelegd. Hiermee wordt het effect nagegaan van verschillende ontwateringssystemen op de grasgroei en vooral de benutting van het gras. Ook wordt onderzocht hoe tetraploïd engels raaigras in vergelijking met diploïd engels raaigras reageert op verschillende ontwateringssystemen.

Opzet onderzoek

Mede door het intensief gebruik van grasland (veebezetting en gebruik van zwaar materiaal bij de voederwinning en aanwending van organische mest) is de graslandexploitatie van de zware rivierkomklei niet eenvoudig. De grond kan hoge grasopbrengsten geven, maar de benutting via beweiding en voederwinning kan ook grote problemen opleveren. De kans op vertrapping en daardoor verdichting van de grond is groot bij minder gunstig weer.

Andere oorzaken voor verdichting van de grond zijn het optreden van spoorvorming bij voederwinning en het uitrijden van mest op minder bekwame grond. Dit alles kan tot gevolg hebben dat de betere grassen worden verdrongen. Er kunnen namelijk open plekken ontstaan (holle zode) welke opgevuld worden door andere, meestal minderwaardige, grassen zoals straatgras. Door een goede detailontwatering kunnen veel problemen worden voorkomen. Detailontwatering kan op verschillende manieren plaatsvinden. Men kan draineren of de percelen begreppelen. Op het ROC De Vlierd worden verschillende ontwateringssystemen vergeleken, namelijk:

1. Geen detailontwatering.
2. Draineren op 10 meter.
3. Draineren op 20 meter.
4. Greppelen op 20 meter en draineren op 10 meter.
5. Alleen greppels op 20 meter.

Om ook enig inzicht te krijgen in de groei van zowel diploïd als tetraploïd engels raaigras onder de vijf genoemde ontwateringssystemen zijn alle objecten steeds voor de helft ingezaaid met diploïd en voor de andere helft met tetraploïd engels raaigras.

Het diploïd mengsel bestaat voor het weidetype uit

50 % Tresor en voor het hooitype uit 25 % Meltra en 25 % Citadel.

Gedurende drie seizoenen is de ontwikkeling van de zode en de samenstelling van de grasmat gevolgd. Ook is door opbrengstbepaling middels weegvelden een indruk verkregen van de bruto droge-stofopbrengst.

De jaren 1987 en 1988 werden gekenmerkt door vrij natte perioden. Daarentegen was 1989 aan de droge kant.

Resultaat

Zoals te verwachten was, bleek de zodedichtheid van het tetraploïd engels raaigras steeds lager (een opener zode) te zijn. Uit de schatting van de botanische samenstelling, welke drie keer in het groeiseizoen werd vastgelegd, bleken geen grote verschillen. Tussen de vijf ontwateringssystemen waren de verschillen zeer gering. Dit is wel te verklaren, omdat als er al een verschil ontstaat dit waarschijnlijk zal optreden na een aantal jaren van gebruik na inzaai. Er treedt wel al enig verschil op in straatgrasbezetting tussen diploïd en tetraploïd engels raaigras zoals in de volgende tabel wordt weergegeven.

Uit deze gegevens blijkt dat er nog geen grote verschillen zijn in de zodebezetting. Wel blijkt dat de bezetting in het tetraploïd engels raaigras steeds wat lager is. De bezetting van straatgras is eveneens laag, doch in het tetraploïd engels raaigras komt wat meer straatgras voor.

De bruto-opbrengsten aan droge stof bleken hoog; ruim 17 ton per ha. Deze hoge opbrengsten geven aan dat we te maken hebben met een goede komkleigrond.

Over de levensduur van het tetraploïd engels raaigras in vergelijking met het diploïd engels raaigras bij de verschillende ontwateringssystemen, valt nog niets te zeggen. Het gebruik zal van grote invloed zijn op de levensduur van de grasmat. Het

Tabel 1 Schatting percentage zodebezetting en percentage straatgras

Soort engels raaigras	Diploïd			Tetraploïd		
	1987	1988	1989	1987	1988	1989
Jaar						
Zodebemesting in:						
- voorjaar	7,3	7,7	6,8	7,0	7,5	6,5
- zomer	7,6	7,6	9,2	7,2	6,9	8,5
- najaar	7,2	7,4		6,7	7,1	
Straatgras in:						
- voorjaar	2,2	3,0	6,2	3,4	4,5	11,1
- zomer	1,0	3,4	1,5	1,5	7,1	5,2
- najaar	1,2	1,8		4,5	6,4	

* de najaarswaarnemingen moeten nog plaatsvinden

is wel opvallend dat uit de draagkrachtmetingen, welke door het Staringcentrum worden uitgevoerd de gedraineerde percelen in het voorjaar maar liefst 10 dagen eerder beweidbaar waren. Onder praktijkomstandigheden zou dit kunnen

betekenen dat de levensduur van de grasmat van gedraineerde percelen langer kan zijn. Uit de voortgang van het onderzoek moet nog blijken welke rol het tetraploïd engels raaigras hierin kan hebben.

Tetraploïd engels raaigras (links) is in vergelijking met diploïd engels raaigras (rechts) grover en stijler.